

Kuntien digitalisaatio- kartoitusten valtakunnallisia tuloksia kuntien teknisellä toimialalla

Tietoa 288 kunnasta

Jarmo Pulkkinen

Asiantuntija, väitöskirjatutkija (HtM)

Ryhti-muutostuki

DigiFinland Oy

jarmo.pulkkinen@digifinland.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

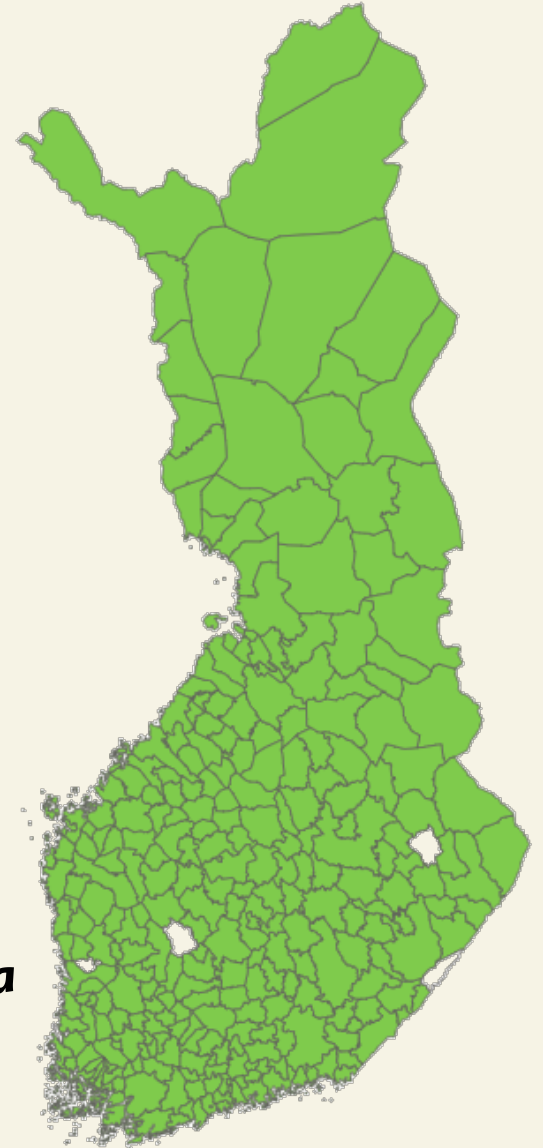
DigiFinland

Aineisto

Olemme toteuttaneet kaksi kansallista kartoitusta:

- 1) Kuntien nykytilakartoitus** (kevät 2022-syksy 2023)
 - Vastauksia 287 kunnasta (98 % Manner-Suomen kunnista)
 - Vastausten pohjalta tehty yleisluonteisia toimenpideohjelmia
- 2) Kuntien työntekijöiden digivalmiuskysely** (kevät 2023)
 - Vastauksia 148 kunnasta (51 %)
 - Vastausten pohjalta tehtiin kuntakohtaisia tuloskortteja (toimitettu elokuun 2023 mennessä)

*Aineistossa tietoa peräti **288 kunnasta***

Yhteenveto kuntaorganisaatioiden digivalmiuksista

Digitalisaatiokehitys etenee kunnissa kaavoituksessa ja luvituksessa vakaasti, mutta eritahtisesti

1. Kunnat ovat digitalisaatiokehityksessä eri vaiheissa myös teknisellä toimialalla

- Kunnissa on teknisellä toimialalla keskimäärin hyvät teknologiainfrastruktuuriset olosuhteet (toimialalle oleelliset ohjelmistot ja järjestelmät, aineistojen digitaalisuus), mutta kuntien välillä on paljon eroja. Käytänteet ja ohjelmistot vaihtelevat paljon
- **Asukasluvultaan** pienemmissä kunnissa on muita kuntia vähemmän toimialalle oleellisia ohjelmistoja ja digitaalisia aineistoja (rakennusluvituksessa alle 3 000 asukkaan ja kaavoituksessa alle 10 000 asukkaan kunnissa vähemmän toimialakohtaisia ohjelmistoja ja digitaalisia aineistoja)
 - Kaavoituksen ja rakennusluvituksen volyyymi on usein suhteellisen pientä
 - Ulkoistaminen
 - Taloudelliset resurssit
 - Osaaminen (henkilöstö, johto), organisaatiokulttuuri, kokemus
 - Lainsäädäntö

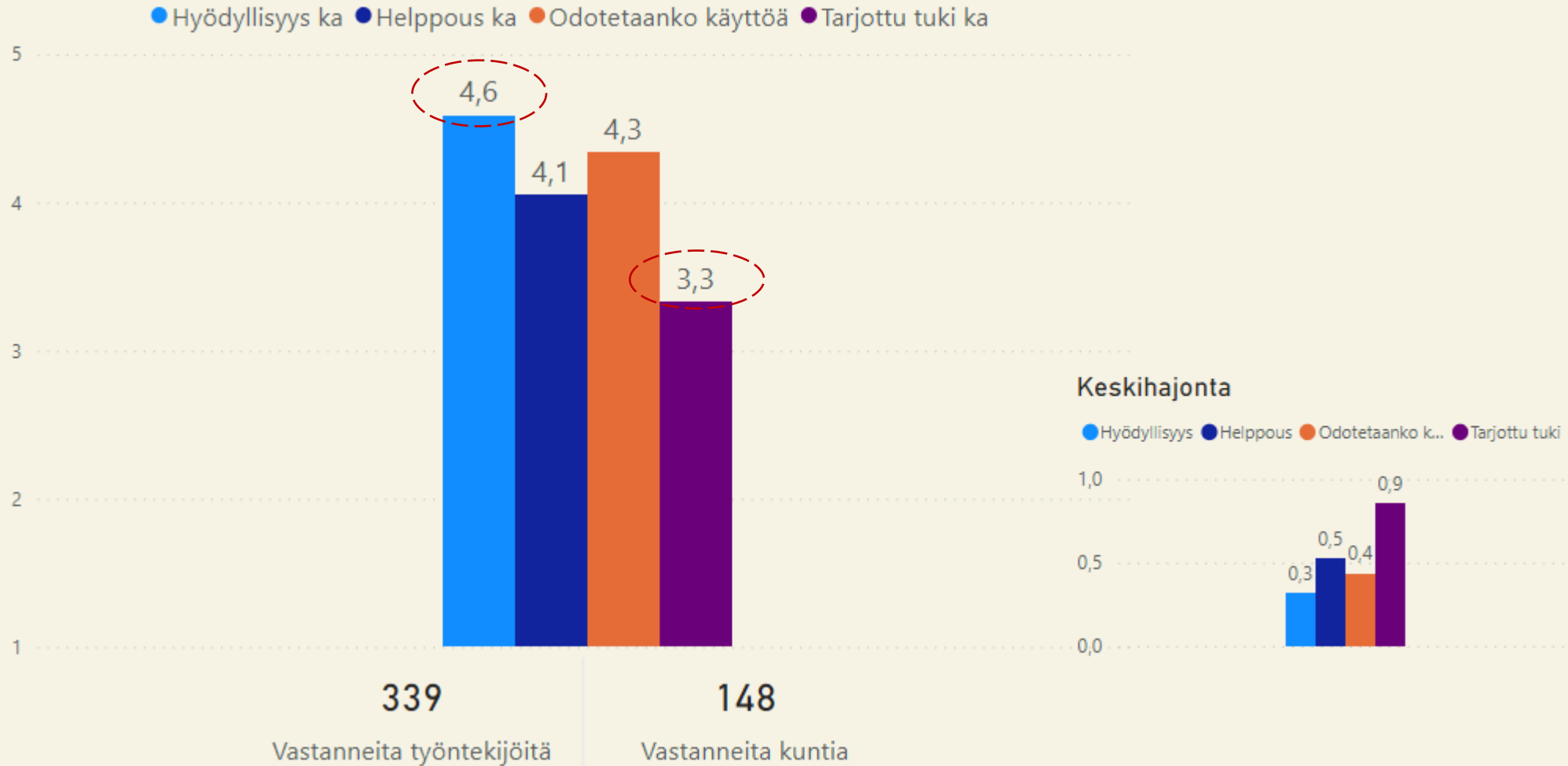
2. Eroja löytyi myös teknisen toimialan sisällä

- Rakennusluvituksen digitalisaatiovalmiutta mahdollistavat teknologiainfrastruktuuriset olosuhteet näyttävät kaavoitusta parempina
 - Esimerkiksi digitaalinen arkistointi on yleisempää rakennusluvituksessa kuin kaavoituksessa
 - Asemakaavoituksen digitaaliset olosuhteet näyttävät yleiskaavoitusta parempina

Päähavainto

Kuntien teknisen toimialan **työntekijät** ovat
digimyönteisiä ja -taitoisia,
mutta kaipaavat parempaa **tukea** kuntaorganisaatiolta ja
ohjelmistotoimittajilta.

Laitteet, tietomallimuotoisuus, yleisohjelmistot, toimialan ohjelmistot, digitaaliset aineistot (asteikolla 1-5)

Avaintulokset kootusti työntekijöiden digivalmiuksista

Kuntien teknisen toimialan työntekijät kokevat digiteknologiat ja -aineistot **hyödyllisiksi** (ka 4,6) ja **helpoiksi** (ka 4,1). Digitaalisten aineistojen hyödyllisyyden keskiarvo peräti 4,8! (asteikolla 1-5)

Työntekijät kokevat **kuntaorganisaatiolta saamansa tuen** vain kohtuulliseksi (ka 3,3) liittyen käyttöönotto- ja tekniseen tukeen, koulutukseen ja digimyönteiseen ilmapiiriin

Rakentamisen luvituksen työntekijöiden digivalmius parempi (kuntien ka 54 %) kuin alueidenkäytön suunnittelun (kuntien ka 48 %). Kunnan asukasluku ei ratkaisevaa

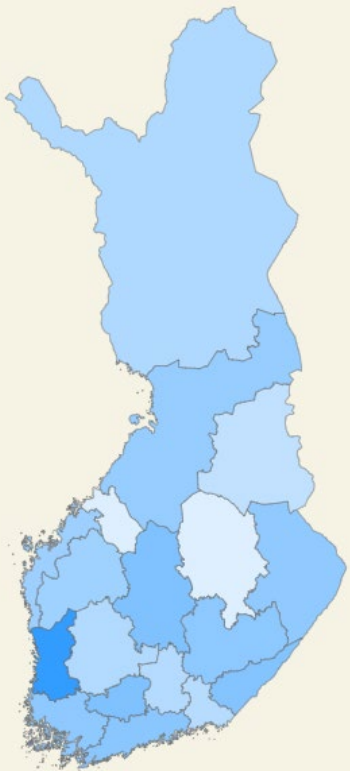

Edistyneitä teknologioita käytössä vähän (esim. tietomallimuotoisuus, robotiikka, automatiikka, tekoäly)

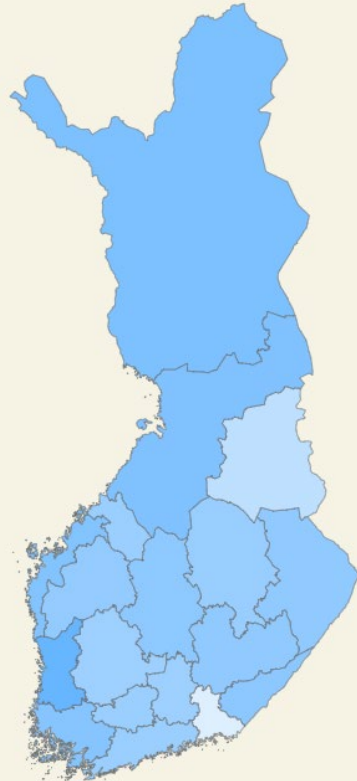
Riippuen näkökulmasta...

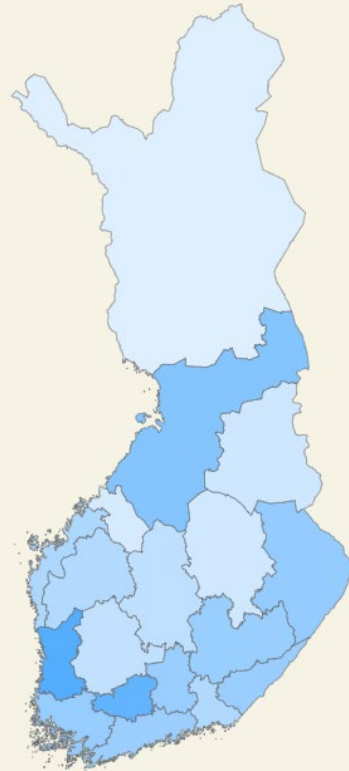
Hyödyllisyys ka

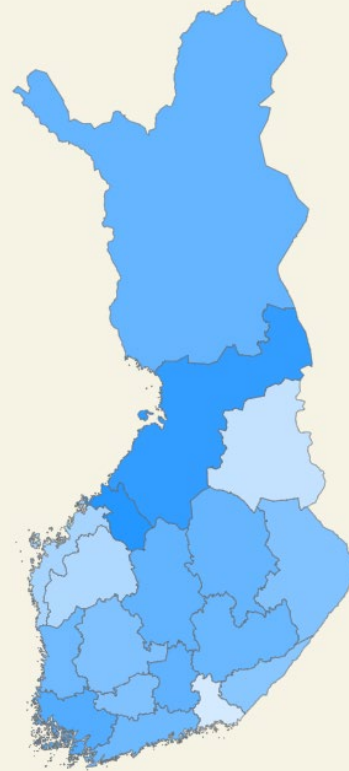
Helppous ka

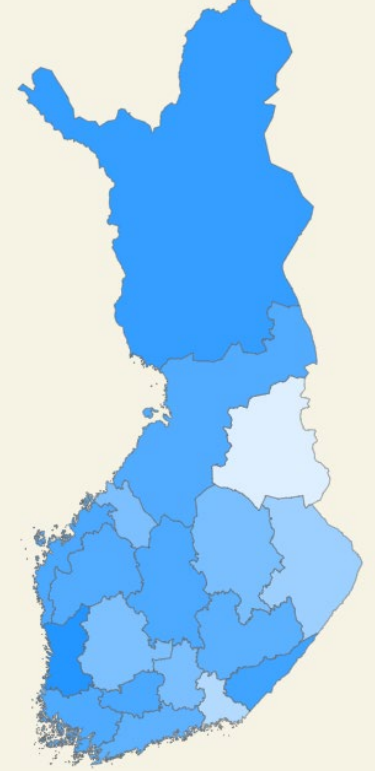
Odotusarvo ka

Tuki ka

Osaaminen ka

Yhteenveto ja suositukset

1. Kuntien **ylikunnalliset ja kansalliset digitalisaatiota edistävät hankkeet**, kuten KAATIO ja RAVA3Pro, ovat selvästi lisänneet kuntaorganisaatioiden ja työntekijöiden digitaalisia valmiuksia
 - Ylikunnallista ja kansallista kehittämistä on syytä jatkaa. Huomio kuntaorganisaation valmiuteen ja työntekijöiden tukemiseen, koska työntekijöiden yksilökohtainen valmius organisaatiotasoa parempaa
2. **Vertaistuki ja -oppiminen** koetaan tärkeäksi. Tämä on kuitenkin haastavaa alle 10 000 asukkaan kunnissa, jossa alueiden käytön suunnittelussa ja luvituksessa 0,5-6 työntekijää. Aikapula ja pienet resurssit on yleinen haaste. Koulutustarve on suuri tietomallimuotoisuuteen liittyen
3. **Ohjelmistotoimittajilla** ja konsulteilla keskeinen rooli. Kaavoituksen ohjelmistojen käytettävyydessä parantamisen varaa. Kuntia yhdistää keskeisesti samankaltaiset teknologiainfrastruktuuriset olosuhteet ja työntekijöiden määrä (kuntakoko). Tekninen toimiala pitäisi nähdä enemmän kuin "tilaajahona"
4. **Johtajien ja päälliköiden** digitaalinen osaamiseen näyttäytyy suunnittelijoita ja asiantuntijoita hieman heikommalta (> esimerkiksi lisää koulutusta, verkostoitumista ja hyvien käytänteiden jakamista)
 - Johtajien asenteilla ja osaamisella on ollut yhteyttä työntekijöiden ja koko organisaation digitaalisiin valmiuksiin ja sitä myötä tuottavuuteen ja organisaatioiden menestymiseen
5. **Kansallisia tukitoimia** tarvitsevat erityisesti asukasluvultaan pienet ja keskisuuret kunnat

Kiitos!

Lähes kaikki Manner-Suomen kunnat vastanneet kyselyihimme,
kiitos ajastanne ja mielipiteistänne!

Vuoden 2024 kysely tulee liittymään Ryhti-järjestelmän käyttöönoton etenemisen seurantaan, ollaan siis yhteyksissä helmikuussa 2024!

Kiitos myös asiantuntijoille yhteissuunnittelusta:

Digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskus

Kuntaliitto

Työterveyslaitos

Teknologian tutkimuskeskus VTT

TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus

Työterveyslaitos

Vahva osaaminen osaksi arkeamme -hanke

Jatketaan dialogia:

Jarmo Pulkkinen

jarmo.pulkkinen@digifinland.fi

[Ryhti-muutostuki](#)

DigiFinland

DigiFinland Oy on julkisomisteinen voittoa tavoittelematon erityistehtävayhtiö. Yhtiön tehtävänä on osana julkisen sektorin kokonaisuutta kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä muiden toimialojen tuottavuutta ja vaikuttavuutta parantavia kansallisia digitaalisia ratkaisuja.

DigiFinland Oy
digifinland.fi